

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Petry Venclové, Ph.D. a soudců JUDr. Aleše Korejtky a Mgr. et Mgr. Jaroslava Vávry ve věci

navrhovatelky: J. R.

za účasti: Městský úřad Chrudim
sídlem Resselovo náměstí 77, 537 01 Chrudim

v řízení o ochraně ve věcech registrace – přezkum rozhodnutí Městského úřadu Chrudim o odmítnutí přihlášky k registraci nezávislého kandidáta pro volby do Senátu Parlamentu České republiky ze dne 2. 8. 2024, č. j. CR 061937/2024 OSP/Do

takto:

- I. Návrh se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Navrhovatelka se domáhá soudní ochrany podle ust. § 89 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) ve věci rozhodnutí Městského úřadu Chrudim ze dne 2. 8. 2024, č. j. CR 061937/2024 OSP/Do, kterým byla odmítnuta její přihláška k registraci jako nezávislého kandidáta pro volby do Senátu Parlamentu České republiky.
2. Navrhovatelka uvedla, že rozhodnutí je *neplatné, nicotné, nulitní, v rozporu s etickým kodexem a dobrými mravy, nerespektuje právo a platné zákony ČR, Evropské právo ani Mezinárodní úmluvy, k jejichž plnění se ČR zavázala*.
3. Městský úřad Chrudim k návrhu uvedl, že jako registrační úřad ve věci učinil nadstandardně více úkonů, než ke kterým byl ze zákona povinen, aby práva navrhovatelky byla v registračním řízení zachována. Navrhovatelka byla o nedostacích podané přihlášky k registraci a povinnosti doložení chybějících příloh informována včas a zákonem stanoveným způsobem, aby mohla lhůtu pro doplnění podání efektivně a včas využít. To, že to navrhovatelka žádným způsobem neučinila, stejně jako její postup při podání přihlášky k registraci několik desítek minut před koncem zákonem stanovené doby, nedbalý přístup k vyzvednutí řádně zaslané výzvy, podle Městského úřadu Chrudim svědčí nikoli o snaze navrhovatelky hájit svá práva a řádně vystupovat v registračním řízení, ale o pravém opaku. Ochotu a možnost navrhovatelky k doplnění chybějících náležitostí podané přihlášky k registraci nemůže pověřený obecní úřad ovlivnit žádným dalším způsobem než řádně zaslanou výzvou k odstranění nedostatků. Navrhovatelka neučinila nic, čím by chyby vadně podané přihlášky k registraci odstranila, chybějící přílohy nedoložila. Petici správnímu orgánu prokazatelně ve lhůtě nedoložila, kauci na zvláštní účet nesložila, ani nedoložila potvrzení o jejím složení, jak požaduje zákon.

4. Krajský soud se nejprve zabýval tím, zda jsou v dané věci splněny podmínky řízení.
5. Navrhovatelka se mohla domáhat soudní ochrany proti rozhodnutí o odmítnutí její přihlášky k registraci ve lhůtě 2 dnů od doručení rozhodnutí, přičemž k doručení rozhodnutí došlo třetím dnem po jeho vyvěšení na úřední desce Městského úřadu Chrudim, tj. dne 5. 8. 2024 [srov. ust. § 86, § 88 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů (dále jen „zákon o volbách do Parlamentu ČR“)]. Návrh byl soudu podán dne 7. 8. 2024, tedy včasně. Rovněž byl návrh podán osobou oprávněnou [§ 89 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], u věcně a místně příslušného soudu (ust. § 92 s. ř. s.).
6. Ačkoli navrhovatelka výslovně neuvedla, čeho se svým návrhem domáhá, resp. co navrhuje, ve smyslu ust. § 37 odst. 3 s. ř. s., je nepochybné, že svým návrhem napadá rozhodnutí, kterým byla odmítnuta její přihláška k registraci nezávislého kandidáta pro volby do Senátu Parlamentu České republiky, podle ust. § 89 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
7. Judikatura ve volebních věcech (tím je i řízení o ochraně ve věcech registrace podle ust. § 89 s. ř. s.) připouští za určitých podmínek propustnost mezi jednotlivými subtypy řízení ve volebním soudnictví a umožňuje, aby si soud sám v rámci jednoho a téhož řízení petit „překvalifikoval“ (rozsudek NSS ze dne 17. 3. 2016, č. j. Ars 4/2015-45). Vzhledem k okolnostem případu a právní úpravě tak soud nepochybuje o tom, že se navrhovatelka domáhá ve smyslu ust. § 89 odst. 2 s. ř. s. vydání rozhodnutí o povinnosti správního orgánu (Městského úřadu Chrudim) registrovat její přihlášku k registraci.
8. Ostatní náležitosti podle ust. § 37 odst. 3 s. ř. s. podání navrhovatelky splňuje, přičemž žádné zvláštní obsahové náležitosti návrhu v řízení o ochraně ve věcech registrace zákon nevyžaduje. Krajský soud proto shrnuje, že byly splněny všechny podmínky řízení a návrh věcně přezkoumal bez nařízení jednání (§ 89 odst. 5 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že návrh není důvodný.
9. K rozsahu soudního přezkumu krajský soud předně uvádí, že vzhledem k tomu, že v nyní projednávané věci soud nerozhoduje o zrušení rozhodnutí a vrácení věci registračnímu úřadu k dalšímu řízení, ale v případě důvodnosti návrhu bezprostředně ukládá správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí, jehož obsah je předem dán (registrování přihlášky), tedy dostává se spíše do role apelačního orgánu. Současně vzhledem k tomu, že ve volebním soudnictví není poskytována pouze ochrana subjektivním veřejným právům, ale předmětem ochrany je též veřejný zájem, neboť jde velmi výrazně o ochranu zákonnosti voleb jako takových, je s ohledem na smysl a účel právní úpravy namísto přezkoumat, zda byly splněny veškeré zákonné podmínky pro provedení registrace, a to i nad rámec námitek navrhovatele či odůvodnění registračního úřadu (srov. komentář k ust. § 89 s. ř. s. obsažený v publikaci Soudní řád správní: Komentář, KÜHN, Zdeněk, Tomáš KOCOUREK aj., Soudní řád správní: Komentář, 2019, dostupný v systému ASPI).
10. Nyní k samotnému soudnímu přezkumu.
11. Podle ust. § 61 odst. 2 zákona o volbách do Parlamentu ČR *k přihlášce k registraci kandidát připojí*
 - a) *doklad o státním občanství,*
 - b) *vlastnoručně podepsané prohlášení, že souhlasí se svou kandidaturou, že mu nejsou známy překážky volitelnosti, popřípadě tyto překážky ke dni voleb pominou, že nedal souhlas k tomu, aby byla jeho kandidatura předložena v jiném volebním obvodu a že je členem určité politické*

strany nebo politického hnutí, nebo skutečnost, že je bez politické příslušnosti; na prohlášení kandidát dále uvede místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu, a datum narození,

- c) podává-li přihlášku k registraci politická strana, politické hnutí nebo koalice, určí v příloze svého zmocněnce a uvede jeho jméno, příjmení a místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu; politická strana, politické hnutí a koalice má právo navrhnout náhradníka zmocněnce a uvede jeho jméno, příjmení a místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu,*
- d) potvrzení o složení kauce 20 000 Kč; kauce se skládá na zvláštní účet, který nejpozději 72 dnů předem dnem voleb zřídí u České národní banky pověřený obecní úřad v sídle volebního obvodu; pověřený obecní úřad v sídle volebního obvodu vrátí do 1 měsíce po vyhlášení výsledků voleb kauci kandidátovi, pokud získá v prvním kole voleb ve volebním obvodu alespoň 6 procent z celkového počtu platných hlasů; úroky z kaucí a částky, které se nevracejí, jsou příjmem státního rozpočtu.*
- e) k přihlášce nezávislého kandidáta se připojí petice podporující jeho kandidaturu, která musí být podepsána alespoň 1 000 oprávněných voličů z volebního obvodu, kde kandidát kandiduje, s uvedením jejich jména, příjmení, data narození a adresy místa trvalého pobytu; chybí-li některý z uvedených údajů nebo je uveden neúplně nebo nepodepsal-li se volič, podpis se nezapočítává; v záhlaví petice a v záhlaví na každém jejím očíslovaném podpisovém archu se uvede skutečnost, že petice je určena na podporu kandidatury nezávislého kandidáta, jeho jméno a příjmení, rok narození, číslo a sídlo volebního obvodu, do kterého kandidát kandiduje, a rok konání voleb,*

12. Podle ust. § 62 odst. 1 zákona o volbách do Parlamentu ČR *pověřený obecní úřad v sídle volebního obvodu přezkoumá ve lhůtě od 66 do 60 dnů předem dnem voleb podané přihlášky k registraci. Nemá-li přihláška k registraci náležitosti uvedené v § 61 nebo obsahuje-li nesprávné údaje, vyzve pověřený obecní úřad v sídle volebního obvodu písemně nezávislého kandidáta nebo prostřednictvím zmocněnce politickou stranu, politické hnutí nebo koalici nejpozději 58 dnů předem dnem voleb, aby závady odstranili do 50 dnů předem dnem voleb.*

13. Podle ust. § 62 odst. 2 písm. d) a e) zákona o volbách do Parlamentu ČR *pokud politická strana, politické hnutí, koalice nebo nezávislý kandidát ve stanovené lhůtě závady neodstraní, rozhodne pověřený obecní úřad v sídle volebního obvodu ve lhůtě 49 dnů předem dnem voleb o odmítnutí přihlášky k registraci, jestliže k ní není připojena petice podle § 61 odst. 2 písm. d) nebo petice neobsahuje potřebný počet podpisů, k ní není připojeno potvrzení o složení kauce podle § 61 odst. 2 písm. e) nebo kauce není složena ve stanovené výši.*

14. Podle ust. § 62 odst. 3 zákona o volbách do Parlamentu ČR *pověřený obecní úřad v sídle volebního obvodu rozhodne ve lhůtě 49 dnů předem dnem voleb o registraci bezvadné přihlášky k registraci.*

15. Jak vyplývá z obsahu předloženého spisu, navrhovatelka osobně dne 16. 7. 2024 podala u Městského úřadu Chrudim přihlášku k registraci nezávislého kandidáta pro volby do Senátu Parlamentu České republiky. K přihlášce přiložila vlastnoručně podepsané prohlášení kandidáta v zákonem stanoveném znění a předložila svůj platný cestovní pas. Nedodala však všechny přílohy, které jsou vyžadovány podle ust. § 61 odst. 2 zákona o volbách do Parlamentu ČR, konkrétně petici na podporu kandidatury nezávislého kandidáta a potvrzení o složení kauce [ust. § 61 odst. 2 písm. d) a e) zákona o volbách do Parlamentu ČR].

16. Na nedostatky své přihlášky spočívajících v chybějících přílohách byla navrhovatelka výslovně upozorněna již při podání přihlášky. V potvrzení o podání přihlášky k registraci ze

dne 16. 7. 2024, č. j. CR 057362/2024, na č. 1. 2 správního spisu, navrhovatelka svým podpisem potvrdila, že ke své přihlášce nedoložila kromě podepsaného prohlášení kandidáta a svého cestovního pasu žádné další přílohy.

17. Navrhovatelka byla následně dne 18. 7. 2024 a rovněž dne 24. 7. 2024 písemně vyzvána k odstranění vad přihlášky ve lhůtě do 1. 8. 2024 do 16:00 hod (obě tyto písemnosti byly navrhovatelce doručeny do její datové schránky dne 30. 7. 2024). O nutnosti doložení chybějících náležitostí podané přihlášky k registraci byla navrhovatelka upozorněna také prostřednictvím e-mailu dne 19. 7. 2024 a rovněž dne 24. 7. 2024, přičemž v každém z těchto e-mailů byla informována o tom, že jí byla zaslána výzva k odstranění vad přihlášky prostřednictvím datové schránky.
18. Nadto byla navrhovatelka dokonce telefonicky kontaktována pracovnící Městského úřadu Chrudim, a to dne 19. 7. 2024 (viz úřední záznam ze dne 19. 7. 2024, na č. 1. 5 správního spisu). V rámci telefonického hovoru bylo navrhovatelce opět sděleno, že jí byla zaslána výzva k odstranění vad přihlášky nejenom prostřednictvím datové schránky, ale rovněž prostřednictvím e-mailu.
19. Na základě výše uvedeného má krajský soud za to, že už v den podání přihlášky si navrhovatelka byla vědoma toho, že její přihláška nesplňuje zákonem požadované náležitosti. V každém případě si tohoto nedostatku byla prokazatelně vědoma nejpozději ke dni 30. 7. 2024 (tj. ještě před uplynutím lhůty k odstranění vad přihlášek k registraci), neboť v tento den jí byly doručeny výzvy Městského úřadu Chrudim ze dnů 18. 7. 2024 a 24. 7. 2024.
20. Přesto však navrhovatelka požadované přílohy nepředložila. Městský úřad Chrudim přitom postupoval zcela zákonným způsobem. V souladu s ust. § 62 odst. 1 zákona o volbách do Parlamentu ČR navrhovatelku písemně včas vyzval k odstranění vad podání a rovněž jí k tomu stanovil zákonem vyžadovanou lhůtu. Jak bylo uvedeno, Městský úřad Chrudim navíc učinil nadstandardně více úkonů, než ke kterým byl ze zákona povinen. Navrhovatelku kontaktoval telefonicky, opakovaně i prostřednictvím e-mailu. Jak bylo uvedeno, v dané věci je zcela nepochybné, že o nedostacích přihlášky navrhovatelka věděla.
21. Městský úřad Chrudim vše přizpůsobil tomu, aby navrhovatelka mohla do poslední možné chvíle nedostatky přihlášky odstranit. Jak uvedl, dne 1. 8. 2024 do 16:00 hodin čekaly dvě pracovnice úseku voleb v zaměstnání a další dvě pracovnice byly připraveny k případnému okamžitému nástupu do zaměstnání za účelem kontroly petice. Vrátný úřadu byl z důvodu omezeného přístupu do budovy po 14. hodině přímo ve vchodu pro případ příchodu navrhovatelky s chybějícími náležitostmi přihlášky k registraci, aby jí umožnil vstup do již zavřené budovy úřadu. Byly zajištěny všechny komunikační kanály, kterými by mohla být petice doložena, ať už v jakékoli podobě. Byl ověřen stav podání do datové schránky města s koncem zákonné lhůty i stav podání na centrální e-mailovou adresu úřadu, aby byla zcela vyloučena možnost, že registrační úřad petici obdrží a nestihne ji včas zpracovat.
22. V nyní projednávané věci je třeba vzít v úvahu, že proces podávání přihlášek, jejich projednání a registrace podléhá lhůtám, které na sebe jednak navazují, a které zároveň zajišťují zákonnost a řádný průběh voleb. Jak již byla navrhovatelka poučena v usnesení ze dne 20. 8. 2024, č. j. 52 A 37/2024-22, je třeba zohlednit, že ve volebním soudnictví není poskytována pouze ochrana subjektivním veřejným právům, ale jde velmi výrazně právě o ochranu zákonnosti voleb jako takových.

23. Předpokladem úspěšné registrace přihlášky kandidáta je vzájemná součinnost mezi registračním úřadem a kandidátem, což předpokládá aktivitu nejen ze strany správních orgánů, ale i ze strany navrhovatelky. Přestože navrhovatelka se správním orgánem komunikovala (osobně podala přihlášku, telefonicky komunikovala s pracovníci úřadu, přebírala si výzvy), v jakémkoli dalším postupu zůstala zcela pasivní. Její pasivitu však nelze klást k tíži Městského úřadu Chrudim, který, jak bylo zmiňováno, ve věci učinil nadstandardně více úkonů, než ke kterým byl ze zákona povinen. Navrhovatelka svou tezi o tom, proč je předmětné rozhodnutí *neplatné, nicotné, nulitní, v rozporu s etickým kodexem a dobrými mravy, nerespektuje právo a platné zákony ČR, Evropské právo ani Mezinárodní úmluvy, k jejichž plnění se ČR zavázala*, blíže nerozvedla. Navrhovatelka uvedla, že informace doplní po ustanovení zástupce, ten jí však ustanoven nebyl, neboť neposkytla soudu požadovanou součinnost spočívající ve vyplnění zaslaného *prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce* (viz usnesení ze dne 20. 8. 2024, č. j. 52 A 37/2024-22). V této souvislosti soud opět zdůrazňuje, že právě již z povahy daného soudního řízení přezkoumal krajský soud zákonnost celého procesu registrace ve vztahu k navrhovatelce, aniž by byl vázán důvody jejího návrhu (viz zejména body 9 a 22 odůvodnění tohoto usnesení).
24. Lze shrnout, že navrhovatelka nereagovala na opakované výzvy registračního úřadu, nedoložení příloh v průběhu řízení nijak nezpochybňovala a zároveň nesdělila jediný důvod, proč požadované přílohy nedoložila, ačkoli měla nespočet možností tyto důvody sdělit. Nadto u osoby, která se uchází o výkon veřejné funkce, lze předpokládat, že bude schopna vyvinout zákonem požadovanou aktivitu k podání bezvadné přihlášky k registraci, případně že bude schopna registračnímu úřadu či nejpozději soudu sdělit důvody, pro které požadované náležitosti nedoložila. K takovému sdělení přitom není třeba právního vzdělání. Nicméně, jak již uvedeno, co do rozsahu soudního přezkumu, je podstatné, že se krajský soud zabýval tím, zda byly splněny veškeré zákonné podmínky pro provedení registrace a dospěl k jednoznačnému závěru, že Městský úřad Chrudim neměl s ohledem na ust. § 62 odst. 2 písm. d), e) zákona o volbách do Parlamentu ČR jinou možnost než přihlášku navrhovatelky k registraci nezávislého kandidáta pro volby do Senátu Parlamentu České republiky odmítnout a jeho postupu tak nelze nic vytknout. Lze tedy uzavřít, že návrh navrhovatelky nebyl důvodný, a proto ho krajský soud zamítl (výrok I).
25. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud v souladu s § 93 odst. 4 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků řízení ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda nemá na náhradu nákladů řízení právo (výrok II).

Poučení:

Toto usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.) a kasační stížnost proti němu není přípustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Pardubice 21. srpna 2024

JUDr. Petra Venclová, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu